

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în lumina
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate oficiile
postale din țară și din
afară și la d-nu colecători.
Abonamente pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 275.

Brașov, Duminică 12 (25) Decembrie.

1904.

Cine poartă vina?

E o norocire, că peste câte-va zile va trebui să se alegă într'un fel cu dieta actuală, căci jocul de-a mâța orbă: se împacă, nu se împacă, se disolvă, nu se disolvă, începe să fie deja plictisitor.

Încă și ați e mare numărul celor cari se îndoesc încă, că noile alegeri se vor face în curând. Să mai fie ceva în vânt, să se mai găsească oare un nou expedient împăciuitoare, despre care nici Iuliu Andrassy nu visează? Nu credem, ci repetăm ce am mai dis, că acuma se tractează încă numai de a se stabili răspunsibilitățile.

Cine e cauza, că nu se poate face împăcarea între cele două tabere maghiare combatante? Comunicatul cunoscut al opoziției relativ la nereușita negocierilor între Andrassy și Tisza face răspundător pe cel din urmă pentru toate. Tisza la rândul său își dă silința să convingă lumea, că el este în dreptul său, când nu vrea să i se prezente opoziției capul său pe tîpsia. Mai susține ministrul președinte cu ai săi, că proiectul de revizuire ce l'a compus în grabă comitetul executiv al opoziției, care ar fi mai mult o batjocurare a ideii revizurii, s'a născut numai din marea frică, ce o au opoziționali de noile alegeri și din grăoza de răspunsibilitatea lor față de alegători.

De aici se vede, că ținta lui Tisza este, ca la noile alegeri să suprime cât mai multe mandate opoziționale, făcându-o chiar mult mai bătăie decât Banffy la timpul său.

Vedem, că din unele părți se tot accentuează, că Tisza poate va avea nevoie de Români și poate că va și apela la concursul lor activist. Ați dăm loc unui interviu, cel publică „Epoca“ din București și în

care un bărbat român de frunte din Bucovina dă asemenea expresiune probabilității de mai sus.

Unele din acest interviu ni se par cam neînțelese, așa de pildă nu înțelegem, cum ar fi posibil să se creeze o situațiune favorabilă postulatelor române de la 1848, când se afirmă, că rolul ce i-ar aștepta pe Români în situația de față, ar fi a se face codă de topor a politicii lui Tisza. Ni-se pare, că confratele bucureștean în punctul acesta s'a abătut cum-va de la expunerile celui interviuat, vrînd să le înfrumusețeze.

Era vorba, că Tisza are gânduri rele față cu opoziția. Dér de va disolva dieta și a doua și a treia oară, totuși nu va pute să impedece, ca să fie în dietă și o opozițiune.

Și aici e dificultatea cea mare, căci ca să potă isbuti a monopolisa mandatele de deputați în favorul său, va trebui înainte de toate să câștige masele maghiare și acesta nu se poate fără de a aduce jertfă pe altarul șovinismului cauza naționalităților.

Brașov, 11 (24) Decembrie.

Tratatul de comerț între Austro-Ungaria și Germania. S'a stabilit o înțelegere între Austro-Ungaria și Germania asupra baselor pe cari să se încheie noul tratat de comerț.

Austro-Ungaria trimite patru reprezentanți la Berlin pentru a da explicațiuni verbale și a se orienta precis asupra părerilor germane.

Demisiunea ministrului de externe român I. C. Brătianu. Din București se scrie: Ministrul de externe român I. C. Brătianu a fost primit Joi sêra de Regele Carol în audiență. După această audiență d-l Brătianu a înaintat prim-ministrului D. Sturdza demisiunea sa. Se

dice că de asemenea vor mai dimisiona din posturile lor 11 membri ai comisiei de budgetare, 2 questori și mai mulți membri ai secțiunilor camerei. Dimisiunile aceste stau în legătură strînsă cu dimisiunea președintelui camerei Ferichide și a celor doi vicepreședinți.

Alegeri în stare de exlex.

Am vădut ieri, că zadarnică a fost speranța opoziționalilor de a se încheia un compromis cu guvernul. Acțiunea contelui Iuliu Andrassy a cădut în baltă, de vreme-ce ministrul președinte Tisza — cum era de prevădut — s'a pus pe terenul negațiunii categorice.

În urma acesta nu mai încapă îndoială, că se vor face alegeri dietale în stare de exlex. În ședința de la 28 Dec. opoziția n'are să voteze guvernului indemnitate, și astfel țera va intra érași în starea de exlex, dieta va fi disolvată, ér pe la finele lui Ianuarie se va începe campania electorală.

După zădărnicierea acțiunii de împăcare, contele Iuliu Andrassy a invitat pe membrii comitetului diriguitor al partidelor opoziționale unite la o conferință, ca să le comunice naufragierea silințelor sale de împăciuire. Conferința s'a întrunit și s'a dat un comunicat în care se arată condițiile ce i-s'au pus lui Tisza și răspunsul acestuia.

Un comunicat a publicat și guvernul, în care se spune, că propunerile opoziției nu erau suficiente pentru a se garanta lucrarea parlamentului, un junctim între reforma legii electorale și între revizuirea regulamentului nu putea fi admis, și guvernul, care se bucură de încrederea coronei și de sprijinul majorității, nu putea să satisfacă pretensiunii de a se retrage.

*

Diarele opoziționale sunt foarte mâhnite contra lui Tisza, care n'a vrut să primescă propozițiile lui Andrassy. Ele spun, că încă înainte de a pleca la Viena, casé

raporteze Maj. Sale, contele Andrassy a făcut o vizită contelui Tisza, rugându-l să segândescă asupra condițiilor de împăcare ce i le-a prezentat. După ședința de Luni a dietei Andrassy l'a vizitat din nou pe Tisza rugându-l să-i dea răspuns. Tisza i-a declarat că totul i-s'a părut o glumă, dér fiind-că vede că Andrassy ia lucrul în serios, fi declară, că pe bazele ce i s'au indicat, nu va negocia cu nimeni. A fost și un schimb de scrisori între Andrassy și Tisza și, ca condiție sine qua non, opoziția a cerut retragerea cabinetului Tisza și anularea legii-Daniel. Condiția acesta l'a iritat pe Tisza nespun de mult. Pretensiunea a calificat-o drept frivolitate — și cu acesta încercările de împăciuire s'au zădărnicit.

În sêra aceleși zile Tisza a declarat în clubul liberal, că lui nu-i trebuie pace, ci victorie, nu negociază cu nimeni, ci lucrează așa cum îl taie capul.

Un interviu cu d-l br. Hurmuzachi.

„Epoca“ de Miercuri 8 (21) Decembrie publică la loc de frunte interviuul ce l'a avut unul din redactorii săi în București cu d-l baron End. Hurmuzachi, fost șef al partidului național român din Bucovina, asupra situațiunii din Austro-Ungaria. „Epoca“ spune, că d-l Hurmuzachi e rudă cu d-l Dim. Sturdza, are vr'o 60 de ani vîrstă și întreține întinse relații personale cu personajii marcante politice din Viena și Budapesta.

D-l Hurmuzachi a declarat, că de mult nu mai face politică, și numai după repetite solicitări a dat redactorului foiei bucureștene unele lămuriri din cari reproducem după „Epoca“ următoarele:

— Ceea-ce se petrece acum în Ungaria atrage atențiunea lumii întregi. Evenimentele de acolo pun în al doilea plan, pentru noi, răboiul ruso-japones, cestiu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Pălăria fermecată.

De ***

Bêtrânel ceasornic din odata separată a micului birt de mahala bătut orele dece. Faptul acesta nu sinchisea de loc societatea adunată împrejurul unei mese din acest local. Numai unul din cei adunați căpătă un neastîmpăr. Acesta își mișcă de câteva ori scaunul încôce și încolo, își aruncă mucul de țigară sub masă, își beu restul din pahar, apoi tuși de vr'o două-trei ori forte energic și în sfîrșit strigă resolut: „Țal! Plata!“

Chelnêrul se apropie și dice: „Dor nu veți pleca tocmai acuma d-le v. Mauserl, când a început să se încăldescă o-daia?“

„Cum? Sê te duci acuma? Nu se poate!“ strigară cu toții în cor.

„Vorba e, că nici eu n'aș prea vrê“, răspunse Mauserl cu glas șovăitor, dér trebuie să merg. Veți înțelege, domnilor, că omul trebuie să aibă considerațiuni și față cu familia...“

Declarațiunea acesta fû primită cu ri-

sete generale, ironice și considerațiunile d-lui Mauserl fură nu-i permite să stea mai mult în birt, decât până la orele dece. Vêdându-se așa batjocorit, Mauserl n'avu încătrău și mărturisii, că motivul principal al plecării sale timpurie și involuntare în adevêr este nevasta sa... Domnii de la masă începură atunci cu toții să peroreze contra tirăniei femeilor și toți erau de acord: flăcării, însurații și chiar și un vèduoiu. Numai d-l v. Kogler, cel gras, nu dicea nimica, ci numai rîdea și rîdea, cu toate că și el era însurat.

„Nu înțeleg, ce vè sculați cu toții împotriva femeilor“, dise el după-ee se mai potoli furtuna, „voi nu vè pricepeți cum trebuie să umblați cu femeile. Uitați-vè la mine, care sunt însurat, și totuși stau în birt, până când vrêu eu, ér baba mea nici nu bleștesce. Am un leac forte simplu pentru dinsa...“

„Hoho! Aș vrê să cunosc și eu acel leac!“ răspunse sficios d-l v. Mauserl.

„Sê țî-l spun imediat“ dise v. Kogler. „Stai puțin și îți voi povesti. Vêđi tu pălăria aia din cuier?“

„Ei, și ce e cu pălăria?“ dise Mauserl. „Vêđ că e o pălărie verde stiriană,

care îți stă forte prost, după cum țî-am spus-o de atâtea ori“.

„Da, însè acesta e o pălărie fermecată“ declară Kogler rîdînd, „cu care mi-am îmblăndit nevasta. Sê scii, că nici ea nu era mai bună decât a ta, ba poate era mai rea, căci nu mē lăsa să stau în birt nici pănă la dece, pănă ce un prietin' mi-a recomandat leacul acesta escelent“.

„Sê-ți cumperi o pălărie môle“, îmi dise odată prietinel, „pe care să o poți arunca și pe jos, fără să i-se întimple ceva, apoi îți voi da eu instrucțiunea, cum să-ți lecuesci baba cu ea.“ Bine, îmi cumpêr pălăria, mē duc cu prietinel la birt și fiind-că mi-a spus că leacul numai așa folosese decât se întrebuintează după miezul nopții, am beut împreună pănă târziu. Era două și jumătate, când am sosit acasă. Firesce baba mea mē aștepta. Cum m'a vèđut cu pălăria, a început să-i umble gura ca o móră stricată. Eu însè iau pălăria — după instrucțiunea prietenului — și o arunc drept în mijlocul odăii. Soția mea însè, pre cum o scii, nu pôte suferi disordine și se scólă din pat, vrînd să ridice pălăria.

Băgați de semă! Acuma vine momentul decisiv.

„O să lași pălăria acolo, unde am pus-o eu?... Acesta este casa mea, în care îmi pot pune lucrurile unde vrêu eu. Eu sunt stăpân în casă și nimeni n'are să se amestece în daraverile mele.“ Baba mea a rămas încremenită, când m'a vèđut pentru prima oară așa energic. S'a pus éra în pat și a mai încercat să mē probozescă, însè fiind-că eu apucasem pe dinainte, că eu sunt stăpân în casă etc. de odată se făch prietenosă și dise: „Ei, tacî acum și mē lasă în pace“, și n'a mai dis nici un cuvênt.

„Bravo Kogler“, strigară toți „așe trebuie dresate femeile“. Numai d-l Mauserl observă cu sfială: „Ei, și ce țî-ar fi folosit pălăria, decât, nevasta nu s'ar fi sculat să-o ridice... a mea de esemplu...“

„Stai, sê-ți spun mai departe“, răspunse Kogler. A doua oară, când m'am dus la birt, mi-am luat firesce érași pălăria verde. Nevasta mea rîdea șiret, cum numai o femeie scie să rîdă și îmi dice: „Sê nu vîi prea tâđiu acasă! Sê scii, că te aștept!...“

S'a întemplat că érași m'am dus cam târziu acasă și nevasta începe érași să mē dojenescă. Îmi scot érași pălăria și o

nea macedonă și situația internă a Rusiei; ele trebuie să intereseze direct pe toți Românii de o potrivă, căci nu șescie ce surprise poate să aducă ziua de mâine, surprise, cari vor privi direct și interesele regatului român.

Data fiind situația parlamentară aproape identică a Austriei — continuă d-l baron Hurmuzachi — criza internă a monarhiei vecine este așa, încât sunt incalculabile consecințele ei. Compromisul dintre Austria și Ungaria nu este încă votat nici dintr-o parte, tariful vamal de asemeni, așa încât chiar pactul dualist din 1867 este în pericol.

— Pute să se complice lucrurile până a se desface dualismul dintre Austria și Ungaria?

— Nu numai că se poate, d-er cred, că acei cari conduc lupta în contra contelui Tisza, urmăresc tocmai uniunea personală, căci au în vedere că, succedând la tron archiducele iFrancisc Ferdinand, acesta — date fiind puținele simpatii ce le are pentru Maghiari — ar căuta să dirigeze desfășurarea evenimentelor spre federalizarea monarhiei.

— D-er capii opoziției unite maghiare nu sunt toți în contra dualismului.

— Li cunosc aproape pe toți. Andrassy, de pildă, este foarte cult, d-er prea m-ole. Pe Banffy îl știu toți Românii, că din aulic ce a fost, a devenit extrem radical. Apponyi de asemeni. Kossuthiști au masele și ele împing fatal pe șefii lor spre ruptură cu Austria.

— Va permite această Viena?

— Firesce, că împăratul Francisc Iosif nu permite. De aceea a dat contelui Tisza mână liberă să înfrâneze opoziția; de aceea i-a dat și disolvarea în stare de *ex-lex* și la nevoie îi va da și alte disolvări.

— D-er cu cine va face Tisza alegerile, când majoritatea Maghiarilor merge cu opoziția?

— Dacă n'ar pute numai cu partidul său, poate va căuta să câștige și pe Români. Românii, fiind solicitați a trece pe terenul activității, vor intra în parlament și cred, că vor intra în partidul contelui Tisza în schimbul unor concesiuni naționale. (?)

— Admiteți puțința unei suspendări a constituției ungare?

— Totul este acum admisibil, căci lupta ce se dă este foarte mare și foarte grea: este lupta între interesele dinastiei și șovinismul maghiar. În această luptă se poate încă să fie chemați acum și Românii.

— Intru cât pot fi angajate interesele României în desfășurarea evenimentelor din Ungaria?

— Nu pot să precizez nimic. D-er am

o mare încredere în înțelepciunea regelui Carol.

Eu știu foarte bine, că împăratul Francisc Iosif ține foarte mult la regele Carol; adă singurul amic intim al bătrânului nostru monarh este regele Carol. Și mai știu bine, că Regele are o mare ascendență asupra împăratului, mai ales de când a murit regele Albert al Saxoniei, care îi era vechi prieten.

— Și ce credeți, că ar pute eși din haosul în care se află adă imperiul vechi?

— Poate încetarea dualismului, federalizarea imperiului, care ar pute realiza programul din 1848 al Românilor din Transilvania, poate o Ungarie independentă, care ar însemna o întărire și o creștere mare a importanței Românilor. Poate... mai știu ce se poate întâmpla? Un lucru însă ar fi bine: ca Românii din regat să urmărească cu mare atențiune evenimentele din Ungaria. Și să profite de ocazia asta, ca să cunoască bine politica maghiară în toate ramificațiile ei...

Din camera română.

Ședința dela 22 Decembrie.

Ședința acesta a fost din mai multe puncte de vedere interesantă. Era presidată de d-l Poenaru-Bordea.

Indată după deschiderea președintelui anunță demisiunea d-lui Ferechide din calitatea de președinte al camerei. Se dă citire unei scrisori a d-lui Ferechide prin care acesta arată, că din moment ce nu mai inspiră majorității încrederea de care se bucura odinioară, își dă demisiunea.

D-nii vicepreședinți Tache Protopopescu și V. Morțun își anunță de asemenea demisiunile lor.

Ministrul președinte Sturdza spune, că demisiunile președintelui și vicepreședinților este un fapt de mare însemnătate pentru situația actuală. Prin aceste demisiuni se fac dificultăți guvernului, care în orice caz e dator să m-ergă înainte, — de acea în votul ce se va da demisionaților, va vedea votul de încredere său de neîncredere pentru guvern.

D-l Ferechide spune, că deși a demisionat, va continua să rămână ca și mai înainte membru devotat al partidului liberal.

Se pune apoi la vot alegerea unui nou președinte. Alegerea se face prin apel nominal. Mulți deputați *refusă de a vota*. Se anunță astfel 59 abțineri. D-l Morțun se urcă pe tribuna prezidențială și constată, că n'ar fi numai 59 abțineri; d-sa găsește, că sunt 62 abțineri și că s'au făcut falsuri Din cauza acesta se produce în incintă o mare neorânduială. Se aud strigăte: „scandal!“ În urmă se pune la vot alegerea de președinte a d-lui St. Sen-

drea. La despoierea scrutiniului se constată 70 de voturi pentru Șendrea, 3 albe și 59 abțineri.

Ministrul președinte Sturdza cere să se pună la vot, prin apel nominal, *încrederea pentru guvern*.

După-ace a vorbit deputatul Al. Djuvara (guvernamental), a luat erăși cuvântul primul ministru Sturdza — Cred, d-ise el, că guvernele toate sunt trecătoare, pentru-că din 4 în 4 ani ne prezentăm la alegeri. V-erog să faceți deosebire între situația de atunci și de adă. Voiam să-mi dau dimisia, țera fiind turburată. Am rămas totuși atunci șeful partidului liberal. Causa pentru care d-l Aurelian n'a stat mult la guvern, a fost, că d-ensul era președinte al unui guvern, ca om, d-er nerecunoscut șef al partidului, ci numai președinte al Senatului. Astădi se confundă în mine șefia de partid și de guvern. Prin urmare astădi voiți interpreta și eu votul așa cum cred. Dați-mi voie să fac apel la concordia D-v-ostă și la înălțurarea divergențelor. Avem nevoie de această concordie, pentru-ca să putem vota în liniște bugetele și convenția comercială cu Germania.

Se cere închiderea discuției. Mulți deputați protestează.

D-l Sturdza: Am cerut votul d-v-ostre, prin apel nominal, pentru încrederea în guvern, și-l *prelind!*

Se pune la vot. Pentru votează 127, contra 12.

Se aleg apoi vicepreședinții d-nii Miteșcu, C. F. Robescu și S. V. Theodoru, cu câte 71 voturi.

Naționalitățile și viitorile alegeri.

Diarele maghiare încep să se ocupe deja de pe acum cu atitudinea naționalităților la viitorile alegeri dietale.

„Budapesti Hirlep“ de la 23 Dec. vorbind despre atitudinea Românilor d-ice, că „în sinul generației politice mai tinere“ s'ar fi hotărât să se pună candidați nu numai în cercurile curat românesce, ci și în cercurile în cari Românii sunt în minoritate, pentru-ca alegătorii români să nu-și dea votul candidaților maghiari.

Vorbind despre Serbi, diarul amintit spune, că Serbii din Ungaria sunt sfâșiati în două partide. Partidul liberal, al cărui conducător e bătrânul Mihail Polit, este aderentul activității. Acest partid — după cum o spune însuși Polit în diarul său „Branik“ — n'are nici o organizație politică, agitațiunea electorală nu e de loc pregătită, er cel mai mare neajuns este, că între el și partidul radical există încă mari divergențe.

Partidul radical s-erbesc n'a decis încă nimic în chestiunea alegerilor. Totul se reduce la aceea, că conducătorul radicalilor

lașa Tomici conjură în „Zaslava“ pe alegătorii serbi, să nu voteze nici pentru candidații guvernamentali, nici pentru cei opoziționali. Cum ar pute să voteze alegătorii serbi pentru candidații opoziționali — d-ice Tomici — când însuși contele Albert Apponyi a dat lozinca celor din opoziție, ca acolo unde candidații naționaliști stau față 'n față cu candidații guvernamentali, mai bine să-și dea votul pentru aceștia din urmă, decât pentru cei dintâi. Dacă opoziția maghiară e datore moralmente a nu-și da votul pentru candidații naționaliști, nici naționaliștii nu pot sprijini cu voturile lor opoziția maghiară.

În chestiunea activității ori pasivității, partidul radical s-erbesc va decide într-o conferență ulterioară.

Despre ceea ce se petrece în sinul Slovacilor, foile maghiare nu spun nici un cuvânt.

Răsboiul ruso-japones.

Port-Arthur.

Generalissimul Kurapatkin a telegrafiat la Petersburg cu data de 21 Decembrie, că *garnisonii rusesce din Port-Arthur i-a succes a recuceri de la Japonesi colina de 203 metri dimpreună cu toate tunurile ce se aflau acolo.*

Telegrama acesta a lui Kurapatkin are însă un cusur: e basată adecă pe informațiunile din sorginte chinesescă. Din Tokio nu se anunță nimic despre acest eveniment. Se telegrafiază însă, că armata asediatore a făcut progrese însemnate în jurul golfului Porumbeilor, cucerind multe puncte însemnate.

Tot din Tokio se mai vestesce, că generalul Nogi a cerut trupe noue de întărire, se d-ice că nu mai puțin de 60.000.

După o scire mai nouă din Cifu, 10 contratorpilore rusesce s'ar fi refugiat din Port-Arthur.

Manciuria.

Pe câmpul de răsboi d-în Manciuria se dau dinie lupte mai mici între avantposturile inimice.

Se remarcă și se comentază mult în presa străină un ordin de di al generalului Gippenberg către trupe. El d-ice în acest ordin:

„Pe cel ce ar vré să fugă de sub stég, îl voi împuşca fără milă. Nici-odată nu m-er voi retrage. Acesta o pretind și de la ofțeri. Autorizez pe ori-cine să m-er împuşce, dacă voi da ordin de retragere“.

Intâmpinarea flotei baltice.

Din Paris se telegrafiază, că crucișătorul japones „Yosima“ s'ar fi scufun-

arunc în mijlocul casei. „Aha!“ strigă baba mea, „cređi, că sunt așa de próstă, să m-er scol și să-ți ridic pălăria? Nu m-er mai prind!“

Eu, firesce, eram pregătit la asta. „Cum? O să te scol imediat, să ridică pălăria? Tu trebuie să-mi ții în ordine lucrurile, chiar și pe la orele trei dimineață! Peste tot întreaga gospodărie merge prost la noi! Nu e de mirat, că omul ca să scape de atâta disordine, trebuie să se refugieze la birt. — Și apoi a început să umble gura mea ca o m-ora tot pe tema asta, și baba mea nu mai avu răgaz să vorbescă și ea. A ascultat, cât a ascultat, și apoi s'a sculat binisor din pat și mi-a ridicat pălăria. „Cu tine nu poate sta omul de vorbă, când vii din cărciumă“ d-ise ea și apoi tăcu.

Și de atunci iau tot-deuna pălăria cea verde, de câte-ori m-er duc la birt, er nevasta dorme și nici nu aude când vii acasă. Așa-i, că acesta e o pălărie fermecată?... și societatea se uita cu admirație la pălăriora verde care atârna nevinovată în ouier.

Până își termină Kogler istoria, se făcu târziu, și la propunerea unuia din

societate, Mauserl primi să-și schimbe pentru adă cilindrul cu pălăria fermecată a lui Kogler, rămânând, ca a doua di să refacă schimbul.

A doua s-eră societatea era adunată erăși în număr complet. Numai Mauserl și Kogler lipsia... În sfârșit pe la 9¹/₂ apărură Mauserl. Era zăpăcit și nici nu auđi pe chelner, care îl întrebă: „Ce poftiți“, vii său bere?“ Se uita numai îngrijat la c-ernic și întrebă, dacă Kogler nu i-a adus cilindrul?

„Ei, ce-i, Mauserl? Ce efect a avut pălăria?“ întrebă cu toții.

„Nu pot sta mult“, răspuse Mauserl. Trebuie să fiu acasă înainte de dece. Cu pălăria am pățit-o rău!...

Ei, cum?

„Soția mea mi-a făcut un tărăboi de mai pomenit. Eu scot pălăria și m-er uitam tocmai, unde s'o asvirl — când femeia mea vedându-o să repede ca o furie și luându-mi-o din mână o asvirl ea însa-și la pământ. „Ce fel?“ Așa ești de trăsmit, încât ți-ai pierdut cilindrul nou-nouț și vii acasă cu sdrênța asta de pălărie?... Eu mi-am pierdut energia și am ridicat singur pălăria. S'o asvirl din nou,

n'ar mai fi avut nici o noimă. Soția mea dobândise ascendentul și astădi am scăpat, numai ca să-mi duc acasă cilindrul. D-er Kogler unde e?“

Kogler însă n'a venit. Câte-va minute înainte de dece vine însă un ucenic al lui Kogler aducând o cutie de cilindrul. „Complimente de la stăpânul meu și am adus cilindrul pentru d-l Mauserl“.

Mauserl deschide cutia, și scote un cilindrul străin.

„Cusați d-le Mauserl“, d-ise ucenicul „stăpânul v-er trimite de-ocamdată cilindrul său, fiind-că al d-v-ostre trebuie să-l trimită la călcat“.

„În sfârșit!“ oftă Mauserl, „bine, că e cilindrul“ și salutând societatea plecă grăbit.

După plecarea lui Mauserl, domniile începură să ispitescă pe ucenic, ce e cu d-l Kogler. N'au putut scote însă nici o deslușire de la el. „Stăpânul e bolnav“, er ce s'a întemplat cu cilindrul lui Mauserl, n'a vrut de loc să spună.

Peste câte-va zile își făcu apariția și d-l Kogler. Avea o pălărie nouă, tare, și nu se sinchisia de pălăria lui verde, care rămase atârnată în ouier. Kogler se

ducea acum de vreme acasă, nici-odată nu-l ajungea mieđul nopții în birt. Spunea că medicul l'a oprit să nu mai bea, căci b-entura îi face rău. Când îl întrebau de pălărie, se făcea, că nu aude.

Dacă n'ar fi avut odată o oră de slăbiciune, istoria cu cilindrul ar fi rămas pentru tot-deuna o enigmă.

În acea oră Kogler i-a spus lui Mauserl: „N'am avut noroc cu schimbul. Ție nu ți-a ajutat și mie mi-a făcut rău. Baba mea era atunci din întemplare tréză și când mi-a zărit cilindrul, a sărit din pat și punându-și mâinile în solduri, a d-ice: „Ei, acuma să trântesc cilindrul, dacă îți dă mâna!“. Firesce eu n'am putut să fac treba asta, și din acel moment mi-am pierdut superioritatea...“

„Aș vré să știu însă, cum de pălăria cea verde și-a pierdut de-odată farmecul?“ întrebă Mauserl.

„Asta ți-o pot spune“, răspuse Kogler resignat, „fiind-că la bărbați papă-lapte, cum ești tu — nu putea să aibă nici efect.“

— st. —

dat la Port-Artur. O parte a flotei lui Togo a plecat să întâmpine flota baltică. Două crucișătoare japoneze au sosit alături la Singapore, de unde au plecat mai departe spre sud împreună cu 12 torpilere.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Decembrie.

Românii în războiul ruso-japonez. O scrisoare primită de la un publicist din Odessa, informază, că după rapoartele oficiale ale statului major al armatei rusești, au căzut în războiul din Extremul-Orient 34 Români, dintre cari 19 sunt originari din Odesa și împrejurimi, 15 din Chișinău. Dintre acești 34 Români, 15 erau în armata activă, 19 rezerviști. 25 dintrînșii erau soldați; ceilalți 9 aveau grade și între ei era și un căpitan anume Penescu. Aceste sciri au fost comunicate oficial autorităților din Odesa și Chișinău, cari la rândul lor au anunțat familiile celor morți predând în același timp și diferitele obiecte rămase pe urma eroilor români. Publicistul mai exprimă convingerea sa, că numărul Românilor morți până acum în războiul cu Japonia, e mult mai mare de cât cel anunțat oficial, și că adevărul nu se va putea cunoaște decât după sfârșirea sângeroaselor lupte din Manciuria. Numărul total al Românilor basarabeni, cari luptă acum în rândurile armatei ruse, e de asemenea necunoscut; se crede însă, că atinge cifra de 1400 de oameni.

„Clopotele — noastre”. Sub titlul de mai sus cetim în „T. R.” din Sibiu: „Adi la 10 ore și 10 minute au sunat de prima dată în turnurile catedralei toate patru clopotele, fiind trase timp de 10 minute. Luni la 11 $\frac{1}{2}$ a sunat de prima dată clopotul cel mare, așezat singur în turnul de către miez-nopțe; de Luni până adi au fost ridicate și așezate în turnul de către miez-di celelalte trei, făcându-se apoi adi tragerea de probă. După veacuri îndelungate, în cari credincioșii din Sibiu-cetate ai bisericii noastre abia erau suferiți să laude pe Domnul în capela fără turn, fără clopote, ascunsă în fundul curților, în dosul casei, — adi sunetul puternic și armonios al clopotelor unei catedrale grandioase, ridicată pe locul modestei capele de odinioară, umple de bucurie inima credincioșilor și vestesce lauda și vrednicia acelor, din obolul cărora, prin ostenețele și sub îngrijirea cărora biserica ortodoxă română din Transilvania își are astăzi catedrala sa. Fie, ca primul glas de adi al clopotelor ei, să fi sunat în ceas bun, în ceas cu noroc pentru tot snai mare progres și înaintare spre idealul ei: întărirea credincioșilor în credința strămoșească, conducerea lor spre tot ce e bun și frumos și plăcut lui Dumnezeu”.

Din congregațiunea comitatului Arad. În ședința de Miercuri a comitatului Aradului s'au votat 200.000 de coroane din fondul drumurilor pentru facerea drumurilor, ca poporul să aibă de lucru și astfel să se aline într-o câțva miseria, care bântuie în comitat. Deși Români constituie majoritatea covârșitoare în acest comitat, cei din fruntea comitatului au sortit abia a 5-a parte din suma aceasta pentru finiturile românești. În contra acestei dispozițiuni nedrepte s'au sculat membrii români Dr. St. Pop și Rusu Ștefanu, arătând nedreptatea ce se face, însă fără rezultat. Majoritatea a primit propunerea spanului.

Atentat contra regelui Spaniei. Dilele acestei regale Spaniei a făcut o altă eroare în automobil la Aranjuez. Automobilul mergea cu o viteză de 80 kilometri pe oră. Pe la mijlocul drumului însă, mașina fu deodată oprită necesitând re-care reparatie. Regele se pregătea să urce din nou în automobil, când se observă la o mică depărtare un fir de fier, care era tras de-acumezul străzii și leat de arbori. Sirma era așezată tocmai înălțimea capului regelui, care ar fi st de sigur ucis, dacă n'ar fi intervenit s pomenita reparatie a automobilului.

Numărul populațiunii în Franța. Ia Sedan încôce bate un vânt de desajurare peste antemergătorea de odinioară a calea civilizațiunii. Causa? Descreșterea numărului populațiunii. O statistică din 1903 constată, că născerile au t 1,800.000 mai puțin de cât în 1902.

În același an Germania a înregistrat escedent de 900,000 de născeri. Pentru uté arunca o ochire mai repede asupra orturilor de număr încestiuarea de poațiune a Europei centrale, să luăm ca

basă de calcul cifra de 10,000 de locuitori de fie-care țară europeană. Pornind din acest punct de constatare, escedentul născerilor (peste mortalitate) în Franța e de 23, în Germania de 153, în Austria de 125, în Belgia de 116, în Anglia de 119, în Holanda de 153, în Italia de 109, în Norvegia de 150, în Suedia de 108. Etă deci enorma distanță dintre populațiunea Franței și a țărilor aici menționate din Europa centrală și de nord.

Non doctor. D-l Teofil Tanco, fiul profesorului Dr. Paul Tanco din Năsăud, a depus ultimul examen din doctoratul în medicină la universitatea din Budapesta și a fost promovastădi în 24 Dec. la gradul de doctor.

O reprezentațiune a studenților sași. O surprisă artistică literară din cele mai plăcute a avut publicul din Brașov Marți seara. Studenții din cursul superior al gimnasiului ev. Honterus, pregătindu-se sub conducerea profesorilor lor, au eșit în public cu o reprezentație, a cărei reușită a întrecut așteptările cu cari se întâmpină de obicei reprezentațiile de diletanți. Partea I a seratei a fost compusă din coruri și musică instrumentală. S'au executat cu precizie deosebită unele bucăți din cele mai grele. Partea principală a urmat după aceea prin reprezentarea piesei „Wallenstein Lager”, care a fost interpretată cu avânt tineresc și totuși cu discrețiune. Tinerii diletanți au fost viu aplaudați. Meritul aranjării acestei serate, la care a participat public din toate trei naționalitățile, li-se revine d-lor profesori Dr. Netoliczka și R. Lassel. Regisor a fost d. pictor Bulhardt. Rolurile de femei le-a interpretat d-na prof. Meta Römer și d-sorele E. Stenner și Paula Schwarz. Studenții cari au avut roluri în „Wallenstein” sunt: Fräschkes, Friedel, Huidy, Lienert, Kummer, Türk, Binder, Mayer, Schmidt, Metzger, Fabritius, Radulescu, Depner, Zerbner, Gott și Ziegler din cl. VIII și Klein din cl. VI.

Aiăt profesorii, cât și studenții merită laude și felicitări, pentru începutul bun, care de sigur va avé continuare și în anii viitori.

Societatea militară științifică și casină din Brașov va aranja Sâmbătă în 31 Decembrie n. o *tombola* împreună cu *concert și dans*, în Sâmbătă în 11 Februarie 1905 o serată de petrecere. Ambele petreceri se vor ține în sala Redutei. Începutul la 8 $\frac{1}{2}$ seara. Invitații sunt rugați a arăta la intrare biletul de invitare.

Sciri din România. *Principele și principesa moștenitoare* a României au sosit Joi din străinătate la București, fiind așteptați la gară de către Regele Carol, ministrul, clerul înalt, președintele cameralor, primarul capitalei, autoritățile publice și generalitatea.

— Primul secretar al *legațiunii italiene* principele Ruspoli a trecut în aceeași calitate la legațiunea italiană din Bruxelles.

— Ministrul de agricultură al republicii Argentina a cerut de la *bursa municipalilor* din București date statistice cu privire la plățile meseriașilor români. Datele cerute au fost deja trimise ministrului de agricultură din Argentina.

Concert militar. Duminecă și Luni seara va concerta în sala cea mare de la „Gewerbeverein” musica militară a regimentului 51. Între interesantele piese ce se vor executa de către musica militară este și cel mai nou potpourri „monarhia austro-ungară în cântec și dans”. Intrarea 40 b. Începutul la orele 7 $\frac{1}{2}$ seara.

Avis. Luni în 26 l. c. n. va fi deschisă în cetate numai „Farmacia la spe-ranța” a d-lui F. Jekelius.

Musica orașului aranjază sub conducerea dirigentului ei d-l Max Krause în 25 Decembrie n. seara un concert de Crăciun în otelul Europa, în seara de 26 Decembrie n. un alt concert, al cărui program este compus din piese de ale compositorilor Kouzak și Ziehrer.

Sănătatea copilului este comora familiară cea mai scumpă: Dacă copilul este hrănit cu untura de pește a lui Zoltan, atunci devine resistent contra bolilor și scutit de influențe rele. Mortalitatea copiilor de aceea este în Anglia mult mai mică de cât la noi, fiind-că acolo nu există familie, în care să nu se dea copiilor untură de pește în sezonul friguros. Spre acest scop nu estă preparat mai escedent ca untura de pește a lui Zoltan. Sticla 2 cor. în farmacia lui B. Zoltan în Budapesta și la farmaci.

Tot el de cătră pădure! În ședința de Miercuri a reprezentanței noastre orașanesci s'au făcut, ca de obicei, și câte-va interpelări. Între aceste a fost una, care interesază în deosebi diarul nostru. Ea a fost adresată de Arsenie Vlaicu primarului, pe care l'a întrebat, dacă are cunoștință, că în „Gazeta Transilvaniei” într'un raport despre alegerea municipală din Scheiș, din 3 Decembrie, s'a dis între altele, că un comisar de poliție (maghiar) a condus pe alegătorii (maghiari) din Scheiș, cari au votat (cum se scie pentru A. Vlaicu însuși) la acea alegere; și dacă are cunoștință, îl rōgă să spună de este sēn nu adevărat, căci o astfel de afirmare e de natură a compromite poliția orașanescă; și, în fine întreabă, dacă primarul e aplecat a dispune, oa astfel de publicări, ce nu corăspund adevărului, să nu mai apară în diare?

Primarul Fr. Hiemesch a răspuns imediat, că are cunoștință despre cazul amintit de interpelant, că a și luat informațiuni de la căpitanul orașului și pe baza acestora pōte constata, că la alegere, ce e drept, și-a dat votul și un funcționar polițienesc, dēr a usat numai de dreptul ce-l are, fără ca să fi exercitat vre-o influență asupra celorlalți alegători. Atăta numai a răspuns primarul.

Nici nu se putea cere, ca primarul să între în intențiunile interpelantului, primind asupra-și un rol, ce nu-i compete, de a se face censor al „Gaz. Trans.” Deci s'a mulțumit cu aceea, ca să redea ceea-ce a declarat căpitanul orașanesc.

Ce a vrut A. Vlaicu cu interpeleția sa, ar fi o enigmă, decât nu s'ar învedera, că a vrut să se repare erăși reputația. Tot el de cătră pădure vine acum să acuse diarul nostru, că pentru a-i combate mai cu succes atitudinea sa, ar fi afirmat un lucru ce atacă chiar reputația poliției, însinuându-i, că a sprijinit la alegere „naționalisti” ca A. Vlaicu.

A. Vlaicu a trecut un singur lucru cu vederea, că prin interpeleția sa a dat numai prilegiu a-se constata în mod oficial, că între votanții unguri a fost și un funcționar de poliție. Ce felu de scopuri va fi urmărind prin aceea că denunță diarul nostru poliției, A. Vlaicu va scie mai bine. Vădurăm însă că sanguinismul său nu a seos de loc din liniștea sa pe primarul nostru.

Resistența și atacul Port-Arthurului.

I.

Resistența.

Sunt aproape 9 luni de când Japonesi au început asediul Port-Arthurului.

În acest interval de timp, deci de mii de asediatori și-au găsit aci mōrtea și nimeni nu pōte predice câte alte mii, din acești bravi, se vor înmormenta în jurul acestei teribile cetăți.

Resistența Port-Arthurului un timp atât de lung, în contra unei armate dotate cu atâtea calități ostășesci, în împrejurări așa de grele și în urma atător privațiuni pentru Ruși, dic, o asemenea rezistență, devine inexplicabilă.

Trebuie negreșit, să ținem seamă de atacatori, deore-ce chiar din preliminările războiului, lumea militară a putut deduce, că poporul niponian dispune de o putere armată ce se pōte egala cu ori-care din Europa, adecă: o trupă și un corp ofițeresc prea bine instruiți și cu un devotament sublim cătră țară; nisce efective numărōse și chiar neașteptate: un material de război escedent și peste toate un număr de generali cu multă capacitate și inițiativă.

Peripețiile luptelor din Manciuria n'au făcut decât să întărească și mai mult opiniunea favorabilă, formată la început, pentru Japonesi.

Și este fapt necontestat, că ei s'au instruit fără răgaz în vederea războiului, recurgând la toate mijlocele spre a se face superiori adversarilor lor.

La aceste încheieri au ajuns toți omenii coropetinți, cari au fost în contact cu acest popor, și un ofițer rus în „Ruski Invalid” dic, că Japonesi — în ceea-ce privește instrucțiunea — au recurs chiar la mijlocul de a ascunde, la manevrele din timp de pace, procedurile ce aveau să întrebunțeze în cas de război.

Cugetând neincetat la toate aceste escedente calități, când scirile zilnice venite de pe câmpul de luptă ne-au pus în cunoștință și de bravura soldaților japoneși, un sentiment de mirare a putut să pătrundă în sufletul ori-cărui, vădend, că cu toate atacurile desperate și neincetat repetate contra Port-Arthurului, Japonesi sunt *neconțenți respinși* cu pierderi enorme.

Valoarea armatei rusești este de asemenea cunoscută și nimic nefavorabil nu i-se pōte găsi. În luptele din războiul actual, ea a dat destulă dovadă de destoinicia ei. Însă, după-cum se exprimă un alt ofițer rus în „Ruski Invalid”, Port-Arthurul comparativ cu alte cetăți, dispune de mijloce mult mai reduse decât atacatorul și se găsește în condițiuni mult mai inferioare în raport cu cetățile ordinare, de ore-ce, după cum observă acest ofițer, Port-Arthurul e atacat viu și pe apă și pe uscat, adecă aproape pe toate fronturile; apoi resursele i-se reduc din ce în ce, pe când adversarul se alimentează treptat.

De alt-fel o cetate luptă în mod absolut pasiv, și eforturile sale nu pot avé altă rezultată, decât capitularea mai curând se mai târziu, decât o despresurare n'are loc.

Port-Arthurul însă, — după scirile ce primim, — are aparența să reziste indefinit, cu toate că, — după toate probabilitățile, — garnisōna trebuie să fie mult obosită și decimată.

Atacurile vijelioase ale Japonesilor și respingerea lor cu pierderi înspăimântătoare, nu dovedesc decât țaria și o rezistență lungă a fortăreței.

Nasce întrebarea dēr, în ce constă puterea acestei cetăți, ce pare că a întrecut pe a tuturor cetăților de până acum.

În această privință un căpitan brevetat de stat-major în „Echo de Paris” dic că puterea Port-Arthurului ar consta în valoarea trupeii, valoarea generalului Stössel și în valoarea fortificațiunilor.

Negreșit, că fortificațiunile fără apărători nu pot rezista, însă ele multiplică de un număr însemnat de ori puterea de rezistență a trupeii care le apără, și acest coeficient multiplicator, într'o măsură ore-care, se deduce atunci când cine-va cunoșce:

- 1) Configurațiunea terenului;
- 2) Modul cum s'a aplicat la teren principiul fortificațiunilor;
- 3) În fine natura fortificațiunilor.

Prin urmare, spre a se puté da seamă de toate aceste elemente — cu privire la cetatea Port-Arthurului — ne propunem să le cercetăm pe fie-care în parte.

(Va urma).

ULTIME SCIRI.

Paris, 24 Decembrie. Camera francesă după o dezbateră violentă, a votat guvernului încredere în ces-tiunea delatiunilor contra ofițerilor.

Berlin, 24 Decembrie. Se șvonesce, că Țarul a fost avertisat, că se plănuesc atentate împotriva vieții sale.

Diverse.

Răpirea unui ginere. În orașul Winniegn din Pomerania se face mult haz de o răpire senzațională. E vorba de răpirea unui om în vârstă de ședeci de ani de cătră proprii lui copii. Bătrânul voia să se însore pentru a două oră. Pregătirile pentru nuntă se făcură în liniște, fără nici un incident; tot așa era liniște și în dimineața zilei cununiei. Când după ameași perechea voia să se ducă la cununie, veni la ușă o trăsură. Se credea că sunt nisce musafiri, cari au întârziat, dēr erau fi mari ai ginerelui, cari voiau să vorbească tatălui lor un moment. După o scurtă întrevorbire violentă, care avu loc afară înaintea casei, ginerele și fi se urcară repede în trăsura și plecară în galop. Mirăsa și musafirii așteptă încă întorcerea ginerului, dēr se vede că înzadar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Publicație de licitație.

Macelăria din prund a Bisericii și a vecinilor din Schei se dă în arândă cu licitație verbală, care se va ține Duminecă în 19 Dec. st. v. (1 Ianuarie 1905), în sala Froebeliană din Prunn nr. 5. Vadiu e de 20 cor. 1—2.1595.

Nr. 10237—1904.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la vînzarea zălogelor de dare.

Direcțiunea financiară din loc a dispus cu ordinul din 30 Noemvrie a. c. Nr. 41388—1904, că reștanțele de dare se încasează fără amănare și anume pentru scopul acela se transporteze obiectele zălogite în magazinul de zălogire orășenesc și apoi se vîndă prin licitațiune.

Provocăm deci pe toate partidele, cari sunt în reștanță cu darea sêu cu competențe, că acelea se le plătescă în timpul cel mai scurt, căci la din contră obiectele zălogite se vor transfera și se vor vinde prin licitațiune.

Brassó, în 15 Decemvrie 1904.

3—3, (1589). Perceptoratul orășenesc.

ANUNT.

Un absolvent al cursului de notariu află cu 1-ma Ianuarie 1905 aplicare în cancelaria subscrișului. Salariu fix lunar 90 corone. Se cere perfectă cunoșcere a limbii române și maghiare. A se adresa cătră subscrișul

Procopiu Herlea,
notar com.
Cugier (Kudzsir).

3—3

Nr. 21416—1904.

Publicațiune de licitație a zălogelor pentru dajdie.

În virtutea § lui 69 a art. de lege XLIV din anul 1883, se vor vinde cu licitație publică zălogele ce se află încă în mâna restanțierilor cu dajdie, aruncuri și taxe cu acea, adăogare, oă obiectele zălogite, a căror valoare nu trece peste 100 cor., se vor vinde și sub prețul cu cât s'au prețuit; acelea obiecte însă, a căror valoare e mai mare de 100 corone, numai atunci, decă cel puțin $\frac{3}{4}$ din valoare se va oferi.

Terminul licitației s'a statorit pe ziua de 29, 30 și 31 Decemvrie a. c. dela 9—12 ore înainte de prânz în piață, înainte sfatului.

Acēsta se aduce la cunoștință publică cu acea observare, că prețul trebuie plătit imediat.

Brassó, 20 Decemvrie 1904.

2—2,1590.

Magistratul orășenesc.

Lifer alant Curții Ces. și reg.

M. Neumann

Wien, I. Kärntnerstrasse 19.

Costume de băieți de școlă . . . Cor. 10	Costume de fetițe . . . Cor. 16
Costume de băieți matrosi „ 12	Jachete bord de fetițe . . . 16
Jachetă bord „ 16	Jachete de fetițe „ 20
Saco de băieți pentru patinat „ 20	Saco de fetițe pentru patinat „ 20

La comande se se arăte etatea.

Cataloge ilustrate gratis.
Comande din provincie cu ramburs.
Ce nu convine, se restituie bani.
1528,13—12.

500 fl. plătesc celui ce va mai capeta vre-odata durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare și expe. franco 96 fl.)

Eduard Bartilla-Winkler
VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se cêră pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte capeta, trimis 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco

Se capeta în BRAȘOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piața Franc. Iosif. Jekellus, Steuner Str. Porți 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Corona. Eduard Kugler Brașovul vechiu.

Minune mare a secolului present este invenția

Ciasornicului de buzunar
Anker syst. ROSKOPF Patent,
merge regulat după minută,
cu lumină clară . . . fl. 2.20
cu capac gravat frumos . . . 2.65
„ „ negru „ 3.
Lanțuri de nickel, aurite cu compas fl. —45
In cas de neconveniență, banii se returnează.
La dorință trimis prețuri curente gratis și franco de Ciasornice de aur, argint China, Musicalii, părți constitutive ale ciasornicelor, unelte și 1003 ilustrații. 8—10

F. PAMM, Krakau. Oester.
Zielonagasse 3. Fondată în 1852.

Podoba cea mai frumoasă a femeii este un bust frumos!

Apa KÄTHE pentru sîn.

Mijloc senzațional, scutit prin lege, pentru a dobîndi un bust frumos, cu efect miraculos. Apa Käthe se folosește numai pe din afară, de aceia e potrivită pentru orice constituție corporală. Apa Käthe pentru sîn este de felu vegetabil, și nevătămătore.

Prețul unei sticle 4 fl. cu instrucție.
Se trimite sub discrețiune cu rambursă prin
Mdm KÄTHE MENZEL, Wien
XVIII, Schulgasse 3, I. Stock, Tîre 78
10—0.1495.

Conținutul următorilor articoli higieniei sunt întrebunțați de cei mai renumiți profesori și medici, și sunt declarați de forțe bunl.

Senegin contra tusei, reușelii, durerii de piept, oficei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungorei și tusei secl. Vindecă sigur și repede. — Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsie unsore contra durerii de ose, podagrei, reumatismului recelilor, durerilor de cap, de dinți și nervi, precum și scrintiturilor. C-ulo mai îmbătrinite bôle le vindecă. — Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greță și vomare, sgirciurile cele mai grele, Leac sigur. Folosește și la curățirea sîngelui. — Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaliodsarsaparil mijloc escelent pentru curățirea sîngelui la sifilis, morburile tinerețelo. — Prețul 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons închiderea scaurului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, durerii de cap și altele. Decă cine suferă de încheierea scaurului, numai decă se comandez Laxbonbons, zaharele purgative, plăcute și dulci la gustat. — Prețul 1 coronă.

Faceți încercare despre ori-ce articol și Vê veți convinge.

Cornel Demeter,
apotecar în Szászváros, Piața școlii nr. 39.

FABRICAT din PATRIE!

Novitate!

Kleinoscheg Sec

Product de prima clasă.

Pivnița de Șampanie

Frații KLEINOSCHEG

liferanții curții ces. r.

Budafok.

Nou! Compactorie Română. Nou!

Avem onóre a aduce la cunoștința On. public român din loc și jur, că **am deschis** sub firma

Nicolae Coliban și Fratele
Brașov, Strada Bisericeii nr. 6,
(vis-à-vis de Gimnasiul Român, casele d-lui A. Vlaicu)

Legătorie de cărți.

arangiata cu mașin nouă și cu litere moderne și ornamente pentru ori-ce aurituri, în care legătorie se perfecționează toate lucrările ce se ating de acēsta branșă, dela cele mai simple, până la cele mai fine legături. Asemenea pentru legături de protocolé pentru cancelării, cărți bisericești, de rugăciuni etc. în tomuri, singuratic de ori-ce mărime, pe lângă asigurarea unui serviciu prompt, solid și ieftin

Asigurând pe On. public, că ne vom da totă silința de a satisface cerințelor, în speranță că On. public ne va încuragia în întreprinderea noastră, semnăm

cu totă stima
Nicolae Coliban și Fratele,
legători de cărți.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.
DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

Representan-țã generală Ruda & Blockmann Budapest.

Cadouri potrivite de Crăciun!

Articole pentru cadouri de serbătorile Crăciunului
cu prețuri foarte scădute

recomandă Firma **M. & L. László** Succesorii,
Brașov, Tîrgul Inului nr. 29.

Și anume: un sortiment bogat de:
Basmale, Ciorapi, Pânzărie, Stofe de rochii etc. etc.
se vinde cu prețuri foarte scădute.

Cadouri potrivite de Crăciun!

Prețuri scădute. Prețuri scădute.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.